

Antologia de Josep Carner

[Sensacions de Josep Palau i Fabre](#) (simbolisme)

[Modernisme i noucentisme](#).

[Josep Carner](#) (bon resum i comentari del poemes)

(AELLCC) Josep Carner (Barcelona, 1884 - Brussel·les, 1970) és conegut com "el príncep dels poetes catalans". Renovador de la poesia, de la llengua i de la prosa. Crea un nou estil de periodisme polític. Llicenciat en Dret i en Filosofia i Lletres, ingressa a la carrera diplomàtica. Exerceix càrrecs a Gènova, San José de Costa Rica, Le Havre, Hendaia, Beirut, Brussel·les i París. Durant la guerra civil espanyola es manté fidel a la República i no torna a residir mai més a Catalunya.

El llibre de poemes *Els fruits saborosos* (1906) és considerat per la crítica com una de les fites del Noucentisme, moviment del qual Carner n'és capdavanter. La seva obra poètica evoluciona cap al postsimbolisme, amb llibres com *Auques i ventalls*, *El cor quiet* i *Nabí*. També destaca com a traductor d'autors com Charles Dickens, William Shakespeare, Mark Twain, Arnold Bennett, Alfred de Musset, Jean de La Fontaine, Daniel Defoe i Lewis Carroll, entre d'altres. Amb només vint-i-sis anys, el 1910, és proclamat Mestre en Gai Saber en els Jocs Florals.

Biografia (wikipèdia)

El 1897 entrà a la [Universitat de Barcelona](#), on descobrí el [catalanisme](#). Es llicencià en [Dret](#) i [Filosofia](#). En aquesta època col·laborà a [Montserrat](#) i [L'Atlàntida](#), entre d'altres revistes. Dirigí de fet [Catalunya2](#) (1903-1905), [Empori](#) (1907-1908) i [Catalunya](#) (1913- 1914). El 1911 fou designat membre de la Secció Filològica de l'[Institut d'Estudis Catalans](#), i col·laborà amb [Pompeu Fabra](#) en la fixació i l'enriquiment de la llengua.

A principis de [segle XX](#) s'incorporà a [La Veu de Catalunya](#), i hi escrigué fins al 1928. El 1915 es casà amb la xilena Carmen de Ossa (-[Líban](#), 1935), amb qui tingué dos fills: Anna Maria i Josep.

Renovador de la poesia, de la llengua i de la prosa, va crear un nou estil de periodisme polític. Amb [Prat de la Riba](#), a la [Mancomunitat](#), va lluitar per la professionalització de la literatura catalana, que considerava *adolescent*. Després de la mort d'aquest, el 1920 Carner es presentà a Madrid a unes oposicions al cos consular, i al març del 1921, ingressa a la carrera diplomàtica, i marxa de Catalunya cap a [Gènova](#) per instal·lar-s'hi amb tota la família com a vicecònsol d'[Espanya](#). Va exercir càrrecs a Gènova, [San José](#), [le Havre](#), [Hendaia](#), [Beirut](#), Brussel·les i [París](#). Durant la [guerra civil espanyola](#) va ser un dels pocs diplomàtics que es mantingué fidel a la [República](#). A causa d'aquest fet i del manteniment de les seves fermes conviccions catalanistes i democràtiques, el 1939 el seu allunyament de Catalunya esdevingué forçat i no hi va tornar a residir mai més.

Es casà amb la professora i crítica literària belga Émilie Noulet en segones núpcies i emprengué el camí de l'exili, primer a [Mèxic](#) (1939 al 1945), on fou professor al Colegio de México, i després a [Bèlgica](#) on morí l'any 1970, poc després d'un breu (i sembla que no gaire conscient) retorn a Catalunya. Les seves

restes estan al [cementiri de Montjuïc](#).

Si es coneix Josep Carner com el príncep dels poetes és perquè, amb la seva obra poètica, va situar la poesia catalana a l'alçada de la poesia europea del seu temps, emplenant amb la seva saviesa i la seva habilitat els buits a què segles d'abandonament del català com a llengua de cultura l'havien forçada, envigorint les troballes dels seus mestres anteriors (especialment, [Jacint Verdaguer](#), [Joan Maragall](#) i els poetes de l'[Escola Mallorquina](#)) i aportant-hi la gràcia del seu inconfusible estil. En les seves poesies uneix la tradició literària europea des de la clàssica de [Francesco Petrarca](#) fins a la pròpia catalana passant per l'obra dels romàntics anglesos i la poesia didàctica francesa del XVIII, una tradició filtrada pel seu talent individual que li permet assolir una gran perfecció lingüística i un estil molt personal que amorseix amb components de delectada contemplació i distanciada ironia un pensament d'humilitat franciscana i d'inconfessat escepticisme quant a la condició humana.

D'acord amb la relació establerta per Jaume Coll [1], el corpus dels llibres de poesia de Josep Carner està constituït per:

- *Llibre dels poetes* (1904)
- *Corones* (1904)
- *Primer llibre de sonets* (1905)
- *Els fruits saborosos* (1906)
- *Segon llibre de sonets* (1907)
- *La malvestat d'Oriana* (1910)
- *Verger de les galanies* (1911)
- *Les monjoies* (1912)
- *Auques i ventalls* (1914)
- *La paraula en el vent* (1914)
- *Bella terra, bella gent* (1918)
- *L'oreig entre les canyes* (1920)
- *La inútil ofrena* (1924)
- *El cor quiet* (1925)
- *Sons de lira i flabiol* (1927)
- *Els fruits saborosos* (1928)
- *El veire encantat* (1933)
- *Auques i ventalls* (1935)
- *La primavera al poblet* (1935)
- *Lluna i llanterna* (1935)
- *Bella terra, bella gent* (1936)
- *Nabí* (1941)
- *Tres diumenges* (1946)
- *Paliers* (1950)
- *Llunyania* (1952)
- *Arbres* (1953)
- **Obres completes Poesia, 1957**(recull). Dins *Poesia* hi ha una secció que pot ser considerada un llibre nou: es tracta d'*Absència* i els temes recurrents hi són l'exili i la pàtria.
- *Lligam* (1961)

- *Museu zoològic* (1963)
- *Bestiari* (1964)
- *Encís de Provença* (1966)
- *El tomb de l'any* (1966)

Poemes presentats als Jocs Florals de Barcelona

- *Elevació* (1899), accèssit a la *Viola d'or i d'argent*^[2]
- *Vora'l foch.* (1900), accèssit a la *Viola d'or i d'argent*^[3]
- *Llàntia que s'apaga* (1901), 2n accèssit a la *Copa Artística*
- *Parelles* (1902), premi extraordinari
- *Egloga* (1902), accèssit a premi
- *Agulles blaves* (1902), accèssit a premi
- *Retorn* (1902), accèssit a premi
- *La sacra espectació dels Patriarques* (1903), premi de la *Viola d'or i d'argent*
- *A la Mare de Deu del Pi* (1903), 2n accèssit a la *Viola d'or i d'argent*
- *Corones* (1904), premi de la *Viola d'or i d'argent*
- *La filla del Carmesí* (1904), 1r accèssit a la *Flor Natural*
- *Estiueig* (1904), accèssit al premi extraordinari de l'Ajuntament de Tarragona
- *Llegenda del Montsant* (1905), 2n accèssit a la *Flor Natural*
- *La estranya amor* (1910), premi de la *Flor Natural*^[4]
- *La casa màgica* (1917) ^[5]
- *Poemes de la Nit* (*El glatit misteriós i Perdut en mon jardí*) (1922), premi extraordinari dels Mantenidors - Joya Monserdà^[6]
- *Musa rústica* (1922) ^[7]
- *Passades d'amor* (1922) ^[8]
- *La tardana serenada* (1926) ^[9]
- *El blanc de les vuit fulles* (1933), premi de la *Flor Natural*
- *Venus el dia dels morts* (1933) ^[10]
- *Represa. Els vots piadosos* (1934) ^[11]

Teatre

- *El giravolt de maig* (1928)
- *El Ben Cofat i l'Altre* (1951)
- *Cop de vent* (1966)

Prosa

- *L'idil·li dels nyanyos* (1903)
- *Les planetes del verdum* (1918)
- *Les bonhomies* (1925)
- *Tres estels i un ròssec* (1927)

Referències

1. ↑ COLL, J. (1992): "Els llibres de poesia de Josep Carner" dins de Catalan Review, Volume VI.
2. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, obres presentades l'any 1899, obra 38
3. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, obres presentades l'any 1899, obra 163
4. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, obres presentades l'any 1910, obra 217
5. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, Sèrie III-Pliques, any 1917, document 231
6. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, obres presentades l'any 1922, obra 182
7. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, Sèrie III-Pliques, any 1922, document 183
8. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, Sèrie III-Pliques, any 1922, document 184
9. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, Sèrie III-Pliques, any 1926, document 137
10. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, Sèrie III-Pliques, any 1933, document 191
11. ↑ [Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona](#). Fons 6B-Jocs Florals, Sèrie III-Pliques, any 1934, document 7

Enllaços externs

- [Josep Carner i Puig-Oriol a l'AELE](#)
- [Josep Carner i Puig-Oriol a LletrA](#)
- [Arxiu personal conservat a la Biblioteca de Catalunya](#)^[1]
- [Carneriana](#). Informació i materials sobre Josep Carner i la seva obra
- [Josep Carner a VISAT](#)

Josep Carner, un segle de cultura catalana

Jaume Subirana (Universitat Oberta de Catalunya)

La vida de Josep Carner i Puig-Oriol (Barcelona 1884 - Brussel·les 1970) abraça un període apassionant de la literatura i, en general, de la cultura i la història de Catalunya: Carner neix durant el [modernisme](#) però viu encara la maduresa de molts dels homes (i de l'impuls) de la [Renaixença](#), creix amb el [noucentisme](#) i el representa, s'involucra en la tasca de la Mancomunitat, opta per la carrera consular en una mena de peculiar allunyament que el convertirà en un lúcid observador de la Dictadura de Primo de Rivera i de la dinàmica que els

anys trenta acabà abocant el país a la guerra civil, escull l'[exili](#) mexicà i acaba tornant a l'Europa en reconstrucció després del malson de la Segona Guerra Mundial i instal·lant-se a Brussel·les, la ciutat que esdevindrà els anys cinquanta el cor de l'europèisme.

Del dandi al poeta noucentista

Carner fa una entrada en escena fulgurant: als dotze anys comença a col·laborar en diverses publicacions literàries, als divuit es llicencia en dret i als vint en filosofia i lletres, als vint-i-dos triomfa amb el seu tercer recull de versos, als vint-i-sis ja és mestre en gai saber, als vint-i-set ingressa a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans... Aquesta precocitat, el seu caràcter extravertit, la vestimenta agosarada dels anys de joventut, una proverbial facilitat de paraula i una certa tendència a la plagasitat en feren un "personatge" de la Barcelona del tombant de segle, personatge reconegut i assenyalat, tot i que no sempre celebrat (n'hi ha prou de recordar episodis com l'expulsió de l'Ateneu Barcelonès).

A poc a poc, l'esvaïment d'aquella estètica detonant dels primers anys va deixar veure cada cop més clars alguns dels trets essencials de Carner: el seu extraordinari domini lingüístic, la seva identificació amb el país a través del conreu literari del català, la seva gran capacitat de treball i la seva habilitat per a la generació i articulació de projectes culturals. Així, Carner escriu i publica un llibre de versos que serà considerat emblemàtic del [noucentisme](#), *Els fruits saborosos* (1906), però paral·lelament s'ha anat acostant a través de les amistats ([Jaume Bofill i Mates](#), Emili Vallès) als cercles catòlics i catalanistes, dirigeix alguna de les revistes més importants del moment (*Catalunya*, *Empori*) i hi situa els seus companys, descobreix Mallorca i es converteix en cap de pont dels autors de l'anomenada Escola Mallorquina a Barcelona, aplega al seu voltant el grup Cal·ligueneia, va a Madrid a doctorar-se i hi enlluerna els habituals de l'Ateneo... A més, la coneixença del president de la Diputació i de la Mancomunitat, Enric Prat de la Riba (per qui sempre confessarà la seva admiració), li obre el 1902 les portes de *La Veu de Catalunya*, el diari del catalanisme moderat, i anys més tard el situarà a l'acabat de crear Institut d'Estudis Catalans (1911) i al capdavant de l'Editorial Catalana, fundada el 1917 sota el patrocini de la Lliga com un ambiciós projecte cultural i que incloïa diverses col·leccions (Biblioteca Literària, Biblioteca Catalana), revistes (*D'Ací i d'Allà*) i una Enciclopèdia Catalana (n'era gerent Josep Pugès, i Carner hi féu de director literari fins a la seva marxa a Gènova, el 1921).

A l'IEC, Carner va col·laborarà estretament amb Pompeu Fabra (de qui actua com a paladí) i esdevé interlocutor d'escriptors i filòlegs com Antoni M. Alcover, Lluís Segalà, Frederic Clascar, [Àngel Guimerà](#) o [Joan Maragall](#). A més, a *La Veu* coneix el financer i polític Francesc Cambó (es diu que durant anys Cambó va dictar a Carner els editorials del diari) i es relaciona amb altres noms que la nostra perspectiva d'avui magnifica: [Eugeni d'Ors](#), [Guerau de Liost](#), [Josep M. de Sagarra](#)... Així, en pocs anys tenim aquell jove barceloní provinent d'un ambient menestral més o menys culte reconegut com un dels primers creadors del moment i situat a l'epicentre de la vida literària catalana.

Un professional de la cultura

De fet, la trajectòria de Carner al llarg de les dues primeres dècades del segle exemplifica l'esforç d'un determinat segment de la intel·lectualitat catalana per a convertir-se en professional de la pròpia cultura. Si la catalanitat havia de sobrepassar -al costat del país que representava- l'estadi de l'afecció, de la vinculació sentimental, del subsidi, li calia una llengua apta per a l'ús generalitzat i el conreu literari, i un equip de persones que assumissin el projecte com a propi i que ajudessin a tirar-lo endavant fins a les últimes conseqüències.

Així, durant anys Carner escriu diàriament una pila d'articles, notes i poemes a *La Veu...* (d'aquí, en part, la seva tirada pels pseudònims), dirigeix l'Editorial Catalana, hi tradueix els autors occidentals més importants (de La Fontaine a Dickens, d'Andersen a Mark Twain) i mentrestant escriu i publica una poesia rica i multiforme, alhora popular i d'alta qualitat (en aquesta època destaquen dos volums molt diferents apareguts el mateix any, el 1914: *Auques i ventalls* i *La paraula en el vent*), una poesia que beu de Baudelaire, Ronsard i Leopardi (i, més tard, d'[Ausiàs March](#)) però que és, alhora, específicament "carneriana", una poesia llegida i apreciada que fa que es vagi generalitzant el costum de referir-se a ell pel sobrenom de "príncep dels poetes".

Però la voluntat de professionalitzar la cultura catalana (com el mateix projecte noucentista de "civilitzar" el país) topava amb molts entrebancs. En aquest sentit, és emblemàtic l'article "Bastir-se un clos" (1928), que comença: "Estic decidit a bastir-me un clos. Vull dir que he pres el determini de defensar una propietat. La nostra literatura, encara adolescent, cal que comenci a prendre en mà la defensa dels seus interessos, massa negligits fins ara en un ambient d'abusiva familiaritat, de deixadesa i de mal entès idealisme", i acaba: "Bastir-se un clos. És millor que vagar per la jungla, i fins i tot que respectar el sistema anacrònic de la propietat comunal de la tribu."

El 1915 Carner s'havia casat amb la xilena Carmen de Ossa, i aviat arribaren dos fills: Anna Maria i Josep. Sobrepassada la trentena, Carner era un escriptor famós i un personatge de la cultura catalana, però la seva situació professional no acabava d'estar al nivell d'aquella fama. El 1917 mor qui hauria pogut reorientar aquesta situació: Prat de la Riba. Aleshores, al progressiu distanciament de l'escriptor respecte del projecte i de l'evolució política de la Lliga i al difícil clima social de la Barcelona dels *lockouts* i els assassinats pel carrer, s'hi va afegir el descoratjament per la insegura situació econòmica que després de molts anys encara tenia. El cas és que el 1920 Carner es presenta a Madrid a unes oposicions al cos consular (que aprova sense gaires angúnies) i al març del 1921 marxa de Catalunya cap a Gènova per instal·lar-s'hi amb tota la família com a vicecònsol d'Espanya.

Expatriació: obra i mite

La carrera consular el durà de Gènova a Costa Rica, l'Havre, Hendaia, Beirut, Brussel·les i París, amb un breu parèntesi a Madrid. Lluny de Catalunya -a on retorna sovint per a breus estades saludables des de la premsa- Carner continua exercint de brillant columnista (al catalanitzat *La Publicitat*, des del 1928, i a *El Sol* de Madrid), i la seva obra poètica no s'atura: després d'una extensa antologia amorosa recopilatòria (*La inútil ofrena*, 1924), *El cor quiet* (1925) representa un cop de timó i mostra que, si és veritat -tal com sosté [Gabriel Ferrater](#)- que Carner havia començat escrivint cap enrere la poesia que durant tres segles la literatura catalana no havia tingut, potser era sobretot per poder endinsar-se amb més llibertat en el llarg diàleg amb ell mateix que la resta de la seva obra representa. Un llarg diàleg subratllat per la contínua revisió a què Carner sotmet des de molt aviat i fins al final de la seva carrera tota la seva obra poètica.

Quan esclata la Guerra Civil Espanyola, Carner és un dels pocs diplomàtics que es manté fidel a la República. Això farà que el 1939 el seu allunyament voluntari del país esdevingui forçat, i que amb la professora i crítica literària belga Émilie Noulet, la seva segona esposa (Carmen de Ossa havia mort al Líban el 1935), emprengui el camí de l'exili, primer a Mèxic (del 1939 al 1945, on fou professor al Colegio de México) i després a Bèlgica. A Brussel·les, Carner fa de professor universitari sense abandonar un cert paper d'autoritat entre la comunitat de la Catalunya a la diàspora (el 1945 és nomenat pel president Irla conseller del govern de la Generalitat a l'exili, col·labora als [Jocs Florals](#), a la represa de la *Revista de Catalunya*, etc.), i s'incorpora (com a membre del consell executiu de la Societat Europea de Cultura, per exemple) al teixit d'intel·lectuals continentals que en el context de la guerra freda fan bandera de la llibertat, el diàleg i un naixent europeisme.

És a l'[exili](#) on neixen els dos llibres que converteixen Josep Carner, enllà de l'escriptor important que ja era, en un nom fonamental de la poesia del nostre segle. El primer és el llarg poema al·legoriconarratiu *Nabí* (1941), on la figura bíblica de Jonàs esdevé el torsimany d'un Carner atuit (per les morts de [Guerau](#), del seu pare, de la seva primera dona, per la guerra civil i l'exili, per l'inici de la Segona Guerra Mundial) i temptat per la impaciència i la còlera davant del destí. El segon és *Poesia* (1957), on tria, revisa i reordena la seva obra poètica i hi afegeix l'impressionant apartat "Absència". A més, durant aquests anys apareixen diversos llibres seus traduïts al francès, l'anglès, l'italià...

Però des d'un punt de vista estrictament literari, per a les lletres catalanes de l'interior Carner serà durant molts anys un gran absent, un mite potser inqüestionable però en tot cas llunyà. Si ja als anys vint la seva imatge havia quedat fixada en l'etiqueta (honorable però històrica) de "príncep dels poetes", en el context de la resistència i la tímida represa cultural dels anys cinquanta i seixanta l'obra de Carner és més una dada històrica que un referent real. Només a partir de l'aposta de l'editor [Josep M. Cruzet](#) (de l'[Editorial Selecta](#)) i de la fidelitat d'amics i lectors d'abans de la guerra (com [Marià Manent](#)) o de les noves generacions (com [Joan Fuster](#) o els germans [Gabriel Ferrater](#) i [Joan Ferraté](#)) l'obra de Carner va essent reeditada, rellegida i

revalorada al costat de la seva figura, utilitzada per impulsar una candidatura per obtenir el primer Nobel català (el 1962) o acollida amb expectació mediàtica durant el seu fugaç retorn a Catalunya (el 1970) pocs mesos abans de morir.

La suma de l'obra -els llibres de poemes, la prosa, el periodisme, el teatre, les traduccions-, l'activitat cultural i intel·lectual i l'actuació cívica i política de Carner al llarg de més de mig segle componen una imatge encara no del tot perfilada però que permet parlar d'ell com un dels grans homes literaris del nostre temps, i com un intel·lectual català i europeu en el sentit alhora més clàssic i més modern, més contemporani, del terme.

Copyright del text © 1999 Ediuoc/ECSA

Punts de la selectivitat

1. Josep Carner com a poeta noucentista.

- Obres anteriors: *El llibre dels poetes* (1904) recull poemes fets des del 1902. *El primer llibre de sonets* (1905)
- *Els fruits saborosos* (1906) **primera obra plenament noucentista** que coincideix amb l'aparició del *Glossari* d'Eugeni d'Ors.

2. Els pretextos poètics.

- el pretext com a punt de partida que queda transcendit per la intencionalitat de l'autor
- són persones, situacions, objectes extrets de la vida quotidiana (s'evita l'abstracció i es defensa el dret de poetitzar sobre qualsevol cosa)
- aquests pretextos no tenen valor poètic per ells mateixos sinó que són sotmesos a l'artificiositat de la poesia que els acaba desrealitzant (**es crea una quotidianitat ideal**)
- quotidianitat ideal que ens porta a la Catalunya ideal definida pel poeta

3. El tractament simbolista. (wikiipèdia)

- el simbolisme és una reacció contra el realisme i el naturalisme i provoca una reacció a favor de l'[espiritualitat](#), la [imaginació](#) i els [somis](#).
- El moviment literari simbolista té les seves arrels a [Les Fleurs du mal](#) de Baudelaire.
- El [Manifest Simbolista](#) ('Le Symbolisme', Le Figaro, 18 Set. 1886) va ser publicat l'any [1886](#) per [Jean Moréas](#).
 - el Simbolisme era hostil amb "els significats simples, les declamacions, el

fals sentimentalisme i les descripcions directes"

- l'objectiu del Simbolisme era "abillar l'Ideal d'una manera perceptible";
- el Simbolisme no tenia el seu "propòsit en si mateix, sinó que el seu objectiu únic era expressar l'Ideal":
- Els simbolistes creien que l'art havia de tenir el propòsit de capturar les veritats absolutes a les quals només podia accedir-s'hi per mètodes indirectes.
- Escrivien d'una manera altament metafòrica i suggestiva, dotant a imatges o objectes particulars d'un significat simbòlic.
- Els poetes simbolistes desitjaven alliberar-se de les tècniques de versificació per tal d'assolir un major grau de *fluïdesa*, vers lliure, una direcció molt més evident en l'obra de [Gustave Kahn](#).
- Els poemes evoquen més que descriure, s'hi utilitza tota una imatgeria simbòlica per a palesar l'estat anímic del poeta.
- La [sinestèsia](#) va ser una experiència prioritzada; els poetes desitjaven identificar i confondre els sentits independents de l'olfacte, l'oïda i la vista.

4. La tensió entre realitat i ideal.

- l'artificiositat de la poesia fa que els pretextos inicial s'acabin desrealitzant (**es crea una quotidianitat ideal i acabara contuint una Catalunya ideal**)
- la desrealització segueix el següent procés:
 - El contrast ideal/realitat és el fonament d'una reflexió estètica que esdevé l'element central del poema (intenció primera).
- Com que la realitat és dura i complexa, les lluites socials, el noucentistes rebutgen la novel·la i prefereixen la poesia perquè els permet l'artifici de crear una realitat idealitzada.

5. El distanciament poètic en relació amb la ironia.

- el poema té un valor per ell mateix. és un joc artfició creat pel poeta: no es tracta d'expressar els seus sentiments sinó de construir una realitat ideal partint dels elements de la vida quotidiana.
- La ironia treu transcendència i ens ve a dir que allò s'explica no és real sinó ficció.
- La ironia ens permet de relativitzar la realitat i, per tant, és un element de civilització i consubstancial amb la forma de ser dels catalans.
- Aquest distanciament fa que el poeta parli en tercera persona.

6. L'objectivitat pretesa o real. Ciutat, ciutadanisme i classicisme.

- La ciutat és el marc burgès per excel·lència, però és una ciutat conservadora que té les seves arrels en el camp, en la tradició.
- el classicisme no només és una estètica sinó uns valors morals: ordre, equilibri, harmonia, previsió, domini de la natura, seny, serenor, la família, el plaer de la contemplació.

7. El món rural.

- el camp representa la tradició que és la base de la ciutat però també s'ha de civilitzar, harmonitzar d'acord els valors clàssics que representa la ciutat (grau suprem de la construcció humana)

8. L'objectivitat pretesa o real. Ciutat, ciutadanisme i classicisme.

- La ciutat és el marc burgès per excel·lència, però és una ciutat conservadora que té les seves arrels en el camp, en la tradició.
- el classicisme no només és una estètica sinó uns valors morals: ordre, equilibri, harmonia, previsió, domini de la natura, seny, serenor, la família, el plaer de la contemplació.

9. L'amor com a joc elegant.

- En els seus primers poemes l'amor és presentat com un joc elegant.
- El poema és el joc artificios creat pel poeta.

10. L'amor com a fracàs sentimental.

- A partir de *la paraula en el vent* hi ha un procés de maduració del jo poètic amb l'aparició del desengany
- Subjectivitat racionalitzada.
- Al poema *veu de recança* l'enamorament, el joc i la ironia donen lloc descontentament, l'enyor i la tristesa.
- L'amor també li serveix per reflexionar sobre la poesia.

11. La influència de la poesia anglesa.

- Poesia pura i formalment perfecta.
- L'ús de metàfores, algunes de caràcter místic de la vida i de la mort.
- Presentació de la naturalesa salvatge.
- Retorn cap a les coses senzilles, als sentits i a la satisfacció de les necessitats del ésser físic.
- Retorn a les fonts primigènies de la vitalitat de la raça.
- Hi ha un important simbolisme en els poemes com a manera d'expressar-se.
- Exposició directa de les seves opinions trenquen els llaços, amb el realisme, que es veu reemplaçat per la pròpia dinàmica de l'esperit de l'autor.
- La poesia anglesa transmet un clara tranquil·litat, harmonia, això ho podem apreciar, perquè a Anglaterra hi ha molt de camp i això, ens serveix per expressar la clara tranquil·litat, que senten els poetes del moment.
- Molts dels poetes, estableixen una certa relació dels seus poemes amb la mitologia grega.
- Més tard es reflecteix un cert realisme social.(crisis, la dona, els negres, etc)
- Es cultiva la sàtira política i es ridiculitzava els nacionalismes sobre els països

que s'escrivia.

12. Paisatge i jo líric.

- El paisatge sempre el relaciona amb la natura i transmet solemnitat, serenitat i tranquil·litat.
- Els seus poemes mostren sovint el paisatge mediterrani, un ambient de quotidianitat i a vegades elements patriòtics.
- Mostra un jo líric intel·lectualitzat i a més a més elements de la realitat quotidiana.

13. El postsimbolisme com a superació del Noucentisme.

- El postsimbolisme es un corrent poètic creat a Catalunya entre 1920 i 1930. Ereta la tradició simbolista i la porta als extrems de la complexitat de la poesia pura, la qual es veu influïda pels esdeveniments polítics del país.
- Utilitzava la poesia en el seu significat estrictament líric. S'accedia a ella fent ús de la gràcia i la tendresa. Era condicionada per la sinceritat.
- Per a Carner el contingut de la poesia és molt important. El seu postsimbolisme el trobem a Auques i ventalls, El cor quiet i Nabí.
- El postsimbolisme de Carner és formal (noves imatges: fulles cigudes, xiprers, miralls, àngels) i forma part del procés de maduració del poeta coma ésser diferent inconscient.
- Una primera aproximació al simbolisme es dona usant els anys de legisl voluntari. (21-39).
- L'aprofundament es dona als anys de la postguerra (39-57)
- Precupació per la condició de l'home: virtuts i limitacions de la persona humana.
- La *humanització* de la poesia es veu en l'augment del component existencial de molts textos (temes del record i l'enyorança) i en la complexitat de la reflexió moral (motius diversos, aprofundiment).
- Major riquesa de matisos en l'enfocament de la realitat, per apropar-s'hi o allunyar-se'n.
- Recerca de solucions a la preocupació sobre la condició de l'home: n'hi pot haver d'humanes (seny en la maduresa) o transcendents (fe religiosa).
- Voluntat d'abstracció: poesia de conceptes o la tendència creixent vers la metafísica.
- Menys presència de la ironia, la qual es confon amb la perspectiva de pietat i tendresa amb què el poeta contempla la vida humana.
- Augmenten l'evocació i la simbolització.
- Afany de màxima concentració i sintetització de l'emoció.
- En canvi, es desmarca del postsimbolisme pel que fa a la "poesia pura", la preocupació culturalista (poesia menys intel·lectualitzada), la preocupació teòrica sobre l'essència de la poesia i la recerca d'un absolut transcendent i superior.

- Carner connecta amb el postsimbolisme però manté la seva veu.
- Major aproximació als cànons postsimbolistes: poesia que tendeix a l'abstracció, que dóna preferència als rerefons metafísic, que deixa més explícita la moralització i que utilitza la imatge com a il·lustració de les conceptualitzacions. Culminació: *Nabí*(1941).
- Poemes de fixació lírica d'una escena: parteixen de la imatge externa, no de l'abstracció; si hi ha reflexió és implícita. Enllacen amb l'adaptació del simbolisme del Carner de l'anterior etapa. Perspectiva dominant del jo líric, més o menys subjectivat. Punt decisiu: *La primavera al poblet* (1935).

14. La preocupació per l'home i el seus límits.

- L'exili primer voluntari (1921) i després forçós (1939) el porta reflexionar sobre la condició de la persona humana.

15. L'abstracció existencial i el lirisme dels objectes i els paisatges.

- La refelexió existencial el porta a la reflexió moral i a la recerca de solucions:
 - el seny
 - la fe religiosa

16. L'efecte de la Guerra Civil i l'exili forçós en la poesia de Carner. (Ana)

- Durant la guerra civil espanyola va ser un dels pocs diplomàtics que es mantingué fidel a la República.
- A causa de la seva fidelitat i del manteniment de les seves fermes conviccions catalanistes i democràtiques, el 1939 el seu allunyament de Catalunya esdevingué forçat i no hi va tornar a residir mai més.
- Es va casar amb la professora i crítica literària belga Émilie Noulet i emprengué el camí de l'exili, primer a Mèxic (1939-1945), on fou professor al *Colegio de México*, i després a Bèlgica on va morir el 1970, poc després d'una breu estada a Catalunya.

17. La narrativitat filosòfica de Nabí: solitud i missió del poeta.

- És el primer cop que fa un poema narratiu.
- Parteix de la història de Jonàs que desobeeix les indicacions del senyor d'anar a predicar a Nínive i el senyor el castiga fent naufragar el vaixell. Llavors és recollit per una balena que el porta al seu ventre i l'acaba llençant a les platges de Nínive.
- És una reflexió humana i existencial que mostra la solitud del poeta que és un ésser diferent situat en pla superior, però sotmès a la realitat.

18. Una poètica de l'exili: solitud, record, enyorança, elegia i retorn. (Dani)

- Definim a Carner com a home racional, per tal de transmetre el grau d'emotivitat desitjat o la màxima suggestió, sempre d'una forma ben sintètica.
- Josep Carner el 1939 va haver d'optar per un exili forçós, primer a Mèxic i després a Bèlgica. No perd del tot el contacte amb el país, continua publicant-hi els seus llibres, on es veu reflexat aquest sentiment d'exili.
- Es preocupava per la condició de home, com per exemple les virtuts i limitacions de la persona, això farà que augmenti el component existencial de molt dels textos, amb especial destacament als temes del record i l'enyorança, o sigui una reflexió moral.
- Tot això comporta una major aproximació a la realitat, amb riquesa de matisos que queden integrats al món poètic, ja sigui per apropar-s'hi o per allunyar-se'n.
- En un poema anomenat Beat supervivent el poeta despert contempla la dona i els fills mentre dormen. Comença a partir d'aquí una elegia del temps passat i la joventut perduda, on assumeix el seu present i la felicitat que li comporta aquesta maduresa.
- Josep Carner torna als anys 70 de viatge durant el govern de Franco, el que era vist com una traïció per la tornada en plena dictadura, mentre que Picasso per exemple mai va tornar.

19. Llengua, tècnica poètica i virtuosisme: l'evolució formal de la poètica carneriana.

Hi ha una fonament en la poesia de Carner que exposa en el seu llibre *Teoria de l'ham poètic* que es basa en la virtut d'una paraula, per a Carner, el poema és l'expansió orgànica d'un vers donat que, brollat d'una sola paraula, es presenta al poeta en qualsevol moment. Podem dividir la poesia de Carner en quatre etapes.

- **etapa d'iniciació (1896-1905):** la seva obra encara es veu molt influenciada tan per la poesia romàntica de Verdaguer com la [poesia Modernista](#). Tot i això ja es comença a observar algunes característiques del q serà la poesia. "Primer llibre de sonets" (1905).
- **B) etapa noucentista (1906-1924)**
 - va representar la consolidació de Carner com a [poeta noucentista](#). La seva obra + important és "Els fruits saborosos" (1906).
 - Aquesta etapa també pertanyen llibres següents: Arques i ventalls (1914); Bella terra, bella gent(1918).
 - Amb 2 llibres són poemaris que segueixen les pautes noucentistes però on cal destacar-hi la porció d'un nou element es convertí en una marca de la poesia carneriana: la ironia.:
- **Tercera etapa:** És una etapa influïda per alguns esdeveniments històrics i en la crisi de l'estètica és ja una realitat. (1925-1939). 'El cor quiet" (1925). Aquell llibre es caracteritza per la hominització de la poesia, d'interès per les coses sensibles i visió filosòfica de l'existència.

- **Quarta etapa:** després de la guerra civil arribarà l'exili i l'allunyament de Catalunya. Evolució de la poesia cap a la metafísica. "Nabí" (1941). Amb la meta física es vol arribar a una profunda reflexió sobre el destí de l'ésser humà. El punt de partida de Nabí és la Bíblia, la història de Jonàs.

POEMES

Ahir (Llibre dels poemes, 1904)

- Una vella mira per la finestra i recorda un amor de joventut.
- Pas del temps.
- Comença igual que acaba amb plantes aromàtiques/medicinals.
- Rimen en assonant els versos parells de tot el poema (romanç) però tipogràficament està separat en 5 estrofes de 4 versos. Versos heptasíl·labs.
- Formalment popular accentual per lesd repeticions (vella, vella, vers 3), ritme àgil i ús del romanç.
- Reflexió pas del temps.
- Serenor tot i la tristesa de la mort i del fet de ser un amor fallit.

Tema : el temps fuig

Poema format per cinc estrofes.

Cinc quartets amb versos d'art menor.

Rima assonant en la majoria dels versos.

Estructura lineal.

Tracta d'una senyora vella que recorda els temps que ell va tenir de jove. Que un vell la venia a buscar per anar junta a l'escola però ell va morir i mai li va dir que ella el estimava. (ANA)

***Els fruits saborosos* (1906)** esdevé model de poesia classicitzant i va proporcionar gran fama a l'autor. Se serveix d'un doble pretext. Un, el fruit que dona títol a cada poema, i l'altra la hipotètica reflexió sobre el pas del temps. Cadascun dels poemes conté una relació analògica entre un element natural, el fruit, i un aspecte de la condició humana que pot encarnar-se en el personatge que en aquell moment la representa. El repertori d'actituds possibles el formen, d'una banda, les diverses edats de la vida: infantesa, adolescència, plenitud i maduresa, vellesa, i, de l'altra, les estacions anuals que s'hi associen metafòricament.

El tractament d'alguns motius temàtics ja revelava en els sonets una inclinació per l'idil·lisme. Aquesta manipulació té com a objectiu la fixació d'uns valors morals concrets: la previsió, el domini de la natura, el seny, la serenor, el control de les situacions, la família, la delectança en la contemplació de les petites coses o el saber treure profit de les circumstàncies. L'idil·lisme és

un dels elements d'unitat d'*Els fruits saborosos*.

La poma escollida (*Els fruits saborosos*, 1906) *Santi*

- doble pretext: el fruit i reflexió sobre el pas del temps.
- caracterització dels personatges segons l'edat (infantesa = innocència, maduresa = serenor, vellesa = resignació)
- la manipulació de l'autor fa que tots tres estadis comparteixin els mateixos valors: previsió, domini de la natura, seny, serenor, control de les situacions, família, plaer de la contemplació.
- 5 estrofes de 4 versos alexandrins amb rima creuada o alterna.
- **Malgrat els estralls del temps queda l'amor.**

Com les maduixes (*Els fruits saborosos*, 1906) *Santi*

- doble pretext: el fruit i reflexió sobre el pas del temps: l'àvia i la néta.
- La frescor de la maduixa s'identifica amb la néta que té també la innocència de la joventut.
- És una única estrofa amb rima en consonant sense cap patró. Predominen els alexandrins amb dos decasíl·labs i un hexasíl·lab.

Les llimones casolanes (*Els fruits saborosos*, 1906) *Santi*

- La versió definitiva d'aquest poema és de 1957. El to del poema és classicitzant, inclòs els noms dels personatges tenen ressons clàssics. Això permet que ens distanciem, és un recurs fàcil.
- El poeta descriu una escena quotidiana idealitzada, no existeix fatalitat, tot connota idealitat, puresa i perfecció. Una dona està fent el dinar, estenent la roba, atén a la nena que plora, un vidre es trenca...
- La dona vençuda per les circumstàncies, representa el món petit burgès, sensació de desordre i de descontrol es trasllada en la forma del poema.
- La dona finalment, controla la situació, domina el medi, sap què ha de fer per restablir la calma, el dramatisme està, doncs controlat.
- Marca el canvi, fer la llimonada. Mentre beu va mirant al voltant, la llum del sol li il·lumina la cara i beu plaentment.
- La pau de llar centrada en la dona.
- La feina de la llar és feixuga i la dona es relaxa prenent aigua amb llimona i mel de romaní.

- 4 estrofes de 4 versos alexandrins de rima consonant alterna.

Verger de les galanies (1911) és un breuari de cortesia, és a dir, el pretext és el tractament de l'amor des de la galanteria. La visió de l'amor que es desprèn és juganera i jovenívola. Recull els trets característics dels llibres anteriors i hi encarna tots els tòpics heretats de la llarga tradició: dels trobadors al barroc, també utilitzarà la cançó popular. La figura femenina es dibuixa de forma esquemàtica, aquest llibre és pot descriure com un llibre de literaturització de la poesia amorosa.

El verger és la natura idealitzada, convertida de jardí, i la galania és civilitat. El títol, doncs, descriu un espai d'idealització de la civilitat. Aquesta hipòtesi s'acabarà per confirmar en la lectura dels poemes.

Apareix el "jo poètic", respon a un jo poètic intel·lectualitzat, de ficció. Carner escriurà un pròleg titulat "Ell", per parlar d'aquest recurs com un element més de l'artifici retòric. El jo s'interroga sobre les grans qüestions del món: l'amor, la mort... El tema del Verger de les galanies és un d'aquests temes, però no és tractat de forma transcendent.

Cançó d'un doble amor (Verger de les galanies, 1911) Oriol

- Poema d'amor de joc galant. El poeta està enamorat de dues dones.
- Comença i acaba amb una tornada de quatre versos alterna de 8 i 4, amb rima també alterna.
- Intercala tres estrofes de vuit versos amb rima alterna en consonant.
- Poeta irònic, enjogassat i enamoradís.

Camperola llatina (Verger de les galanies, 1911) Oriol

- És un joc amorós intranscendent amb una pagesa llatina (referències am món clàssic)
- La deessa de la terra vetllarà per la collita.
- Referència al poeta Anacreó i i al Gàlata (poble gàlata, escultura grega gàlata ferit) "alada"
- Sonet decasíl·labs.

Auques i ventalls (1914) és un llibre d'ambientació ciutadana, sobre Barcelona, i ho fa des de la lírica més convencional que el caracteritza, el lector ja coneixia aquest estil en la seva obra. És una oda a Barcelona, potser per idealitzar la ciutat. Trobem imatges amb harmonia on els conflictes són només imatges. La tragèdia és existent, però provoca el somriure enlloc del plor. Utilitza un registre costumista. És últim gran llibre de típic to noucentista.

Auques i ventalls va tenir una forta difusió, perquè els poemes ja havien estat publicats anteriorment a La veu de Catalunya, en una secció anomenada “Rims a l'hora”.

La dama del tramvia (*Auques i ventalls*, 1914) *Anna*

- *Està plantejat en termes filosòfics. En forma de preguntes i respostes, per arribar a la conclusió que els poetes no poden anar en tramvia, sinó que han d'anar a peu. Mitjançant el to irònic, distanciat, no transcendent, porta cap a la reflexió estètica. Il·lustra la seva famosa teoria de l'home poètic, la teoria del pretext i de la idealització de la realitat.*
- **La teoria de l'ham poètic** estableix que el poeta quan crea ho fa des de la raó, mitjançant l'artifici, però a partir d'un mot o un vers donat, inspirat, i a partir d'aquest mot elabora artífiosament el poema. Aquesta teoria és un complement de les teories maragalliana i orsiana.

Símbols *Auques i ventalls*, 1914) *Anna*

La paraula en el vent (1914) confirma la tènue inflexió assenyalat a *Les monjoies* (1912) i marca una línia posterior. Aquell canvi de to, junt amb un fet biogràfic potser ha produït una acceleració.

Hi ha dos fets biogràfics que porten a aquest canvi: Un, el 1913 fa un viatge a Anglaterra on desvetlla un interès per la literatura anglesa, més lírica, de paisatge. Després, Carner s'enamora de veritat d'una filla d'un potentat de Canet de Mar, el pare d'ella no els deixa casar, però es prometen fidelitat eterna. Ella compleix la promesa, però ell es casa l'any següent (1915) amb una dona xilena. Cal, però, remarcar que la finalitat del llibre no és explicar el desengany amorós, sinó la diferent veu poètica.

És un cançonero amorós, organitzat, segons una estructura cíclica la que determinen els canvis estacionals, al llarg del qual el poeta reconstrueix poèticament el que aparentment és un episodi biogràfic que ell mateix, **al pròleg**, qualifica d'“història planyívola d'amor”, transcendint-la, doncs, a partir del pas pel filtre de la tradició literària sobre el tema de l'amor no correspost. Aquests sentiments, però, són el producte de la literatura i el distanciament llibresc. Carner en els pròlegs també fa literatura, formen part de l'obra, en aquest parla en tercera persona, de manera que està jugant amb la idea de distanciament entre l'autor i el jo poètic. El primer i l'últim poema del llibre en situen el contingut en la perspectiva justa (!). El pròleg remet amb el títol a la tradició del cançonero amorós renaixentista de Petrarca. L'última frase del pròleg ens parla de Petrarca, li serveix de punt de partida, el pròleg acaba amb les paraules “escrit al vent” i

titula el llibre “la paraula en el vent”, allò que l'interessa és la paraula, la literaturització.

Vora la mar és nada (La paraula en el vent, 1914) Kenia

- *És un poema amorós, fa un cant a un amor sensible i íntim, exposa com ha de ser la literaturització de l'amor.*
- *En els quartets estableix tòpics i imatges que relacionen l'estimada i el mar. En els tercets, es dirigeix a l'Amor. El poema ha començat amb una veu nova, la veu de recança, una veu per poder parlar de poesia, els dos punts assenyalen la intenció d'explicar com és aquesta veu nova: primer t'explica quina és la veu que no l'interessa, la fressa i el soroll del mar, va veu antiga, l'interessa una veu que no sigui d'un amor exaltat, vol una de més senzilla, més íntima i serena.*
- *La referència a un mar que no existeix demostra que la poesia és un artifici, una mentida.*

Tema: Desengany amorós.

Parla de que ha tingut una noia que vivia prop del mar, la descriu, ja que li transmet a ell moltes emocions i a les nits la recorda. Però ell explica que vol un nou amor, senzill, íntim i seré. Explica lo ve que està amb aquest nou amor al seu costat.

L'estructura és de quatre estrofes, les dues primeres de quatre versos i les dues últimes de tres. La rima es pot veure en les dos primeres estrofes que rimen, la primera amb la tercera i la segona amb la quarta. I les dos últimes estrofes es pot veure la rima en la primera amb la segona i la tercera amb la quarta, rima encadenada. És un sonet.

Decasíl·lab.

El dia revolt (Bella terra, bella gent -1918) Kenia

Tema: Les coses que poden passar i l'anyorança de la pàtria.

Aquest poema descriu un dia revolt en la seva època. Ens parla sobre com un mal dia podem trobar alguna cosa que sigui bona. Fa al·lusió a la pàtria catalana que porta anys existint però no com l'han somiada, es a dir, lliure.

L'estructura és de onze estrofes, hi ha quartets menys l'última estrofa que hi te cinc versos.

Rima alterna, consonant i encadenada. No busca la mètrica si no la musicalitat.

Cançoneta incerta (Cor quiet, 1925) Oriol

Aquest camí tan fi, tan fi,
qui sap on mena?
És a la vila o és al pi
de la carena?
Un liri blau, color de cel,
diu: -Vine, vine-.

Però: -No passis! -diu un vel
 de teranyina.
 Serà drecera del gosat,
 rossola ingrata,
 o bé un camí d'enamorat,
 colgat de mata?
 És un recer per a adormir
 qui passi pena?
 Aquest camí tan fi, tan fi,
 qui sap on mena?
 Qui sap si trist o somrient
 acull son hoste?
 Qui sap si mor sobtadament,
 sota la brosta?
 Qui sabrà mai aquest matí
 a què em convida?
 I és camí incert cada camí,
 n'és cada vida.

El poema tracta sobre els diferents camins i oportunitats que planteja la vida i remarca la incertesa amb la que un es pot trobar davant dels problemes que la mateixa vida planteja. Un exemple de com planteja els problemes a l'hora d'escollir quin camí triar, es quan representa el camí amb el lliri blau (Creu que és el bon camí), i la teranyina (Assegura no ser el camí correcte), on deixa clar que sempre es té incertesa alhora d'escollir el que un farà.

El poema està compost per tres estrofes de vuit versos cadascuna. Els versos senars rimen entre ells i són octosíl·labs, mentre que els parells també rimen entre ells i són pentasíl·labs. La rima es consonant. (Oriol)

Beat supervivent (Cor quiet, 1925) Oriol

La meva pipa jau, i no perilla, A (personificació de pipa)
 a un racó de la boca. —Mitjanit. B
 Enllà dorm el meu fill, ençà ma filla A
 i dolça alena missenyora al llit. B
 —¿Què fa tot sol? Dotze hores són tocadres C
 —diuen, veient la ratlla de claror D
 sota la porta, negres, ensonyades C
 les cambres al costat del menjador. D (personificació de cambres)
 ¿Què faig? Em plau eixa sobirania
 d'una clapa de llum entre foscos; (contradicció)
 encara visc, mentre ma gent somia,
 com un supervivent misteriós. (hipèrbole)
 Em distreu aquell pom de violetes,
 o bé el rellotge o el meu foc encès;
 ja del llibre les tímides lletretes, (personificació i metàfora)
 desentrenat com só, no em diuen res. (metàfora)
 Fuig tot afany d'avui, tota cabòria,

com seguint de ma pipa el torterol;
i del meu fadrinatge la memòria
de puntetes, suau, torna a mon volt.

Oh fadrinatge! Espera d'un viatge,
entre un brogit que es mou i que relluu,
abocament dels ulls a cada imatge
i tremolor davant un colze nu;
anar tot sol a respirar les roses
d'abril, quan plou, per un carrer oblidat;
debatre amb els amics d'estranyes coses
en un lloc tot encès, tot entelat,
i, no volent cap llei, tenir les flaques
que són com borda, miserable llei: (enumeració)
aquell ficar les mans a les butxaques
i arronsar-se d'espatlles com un rei, (comparació)
tancar-se amb una porta que no tanca, (metàfora)
mesclar música i pols, taques i flors,
i no poder trobar la roba blanca
sinó quan d'un calaix ne penja un tros.
Sentir pel maig que el cel se'ns encomana, (personificació i metàfora)
parar-nos tot sovint a mig camí,
i anar a jeure tan sols, de mala gana,
quan el fanal és roig de tan servir;
llevar-se tard, ja mig marcit el dia, (metàfora)
dinar quiet al menjador tot buit
i veure amb no sé quina melangia
que el sol, tot de biaix, us besa un fruit. (personificació i metàfora)

Joventut, fadrinatge! Us allunyeu,
no pas massa remots de ma diada,
com gent que ja ha tombat per la collada (comparació)
però que encar se'n sent alguna veu.
No em deixàreu, talment, sense riquesa, (metàfora)
sense desigs i companyons gentils!, (epítet)
ara que creix ma cella desatesa
i els primers cabells blancs lluen subtils. (personificació)
Oh cambres de mos fills, plenes de fades,
oh seny de la muller, ple de destí,
i, a mon voltant, mirades confiades (personificació)
que en mi reposen com si fos diví!

Qui un temps va ésser l'indolent donzell (epítet)
ara en una illa de nocturna calma, (metàfora)
es sent empallegat pel seu reialme (metàfora)
i somriu ell mateix de son mantell.

Poema crític de Josep Carner que expressa la seva tristor al veure que ja no és jove.

Beat Supervivent, està dividit en tres grans estrofes amb versos decasíl·labs, per tant, versos d'art major.

El poema es clarament una crítica de com passa el temps i Carner ho estructura de forma que en la primera part del poema, parla sobre com es dona compte de que anyora la joventut; en la segona part, explica diferents activitats que hi realitzava; i en la tercera part, finalitza el poema fent al lector, una reflexió sobre el pas del temps.

El poema tracta sobre la joventut perduda de l'autor.

El poema està constituït per tres estrofes de versos decasíl·labs, en rima consonant encadenada de versos femenins i masculins. Són versos d'art major.

Josep Carner ha dividit el poema en tres parts; en la primera part, l'autor està observant com els seus fills i la seva dona estan dormint, mentre llegeix un llibre, que quasi no veu les lletres, ja que s'està adormint. Parla amb ell mateix sobre el pas del temps, i recorda quan era jove; la segona part l'autor recorda la seva joventut, quan s'emocionava davant el cos nuu d'una dona, coses que feia amb els seus amics, quan no tenia preocupacions ni responsabilitats... no seguia cap norma, s'aixecava tard, dinava al menjador i veia com es feia tard; i en la tercera part, diu que la joventut s'allunya com la gent que ja és gran però que té esperit jove, mai s'ha sentit sol, ja que sempre ha tingut amics que li han donat bones experiències, però ara es fa tard, té dos fills i una dona, qui confien amb ell, i recorda que va ser jove però que ja no ho és.

Com a camps semàntics podem observar objectes domèstics: com la pipa, el llit, la porta, el menjador, les cambres, el pom, el rellotge, el llibre, el mantell, el calaix... Els parents: com els fills, la dona, el fill, la filla, els companys, la muller, el donzell.... Les parts del cos: com els ulls, les mans, la boca, les espatlles, la cella, els cabells... El llocs: com illa, reialme, lloc, cambres, menjador, camí, carrer, viatge, volt...

El tòpic literari que s'escau en aquest poema és el "Tempus Fugit", ja que parla sobre el pas del temps, i la joventut perduda.

La maduresa atorga a Josep Carner un lirisme allunyat de la ironia de la seva joventut, en aquest poema té 45 anys, però sobretot dels excessos que hauria patit si en la seva poesia primerenca s'hagués deixat portar pel romanticisme que empara els jovencells i que ell va poder evitar amb el distanciament irònic. És un poema neoclàssic, ja que tot és perfecte.

La vida incerta (La primavera al poblet, 1935) Anna

*El riu s'emporta en fulles fatigades
botí flairós que broda son setí.
Ve el sol roent, després les maltempestades;
després, es farà gebre el serení.*

*¿L'abril encara tornarà a ma cleda
guarint de xiscles? I, en florint els sots,*

*¿deixaré pel cucut en la verneda
el caliu d'argelagues i capçots?*

*O bé en l'hivern, quan, l'alta nit vinguda,
el cremallot, per son esglai batut,
mori en espeternec, i, mai planguda,
xiuli per un forat la solitud;*

*quan buits camins arribin a cruïlla
sense petjades a bescanviar,
i a lloc gras, vermenós, corri la guilla
i deserti les serres el senglar,*

*¿me n'aniré tot sol, no vist rodair,
closos els ulls com per al dolç dormir,
sense plany de la terra ni de l'aire,
vers una primavera sense fi?*

Aquest poema de Josep Carner, ens parla de la primavera. Una primavera fugaç i passatgera, on els seus paisatges es converteixen en escenes humanes. La fi de la primavera, ens incita a la preocupació pel tema de la mort; per això l'últim vers "una primavera sense fi", ens vol dir que no voldria que hi hagués la mort.

A La primavera al poblet, Josep Carner agreuja el seu treball estilístic i el seu llenguatge, per tal de transmetre l'emotivitat desitjada. Ens parla de la primavera d'una manera escurpolosa, amb molts matissos per oferir sempre una visió completa de les impressions d'aquesta primavera. Ho fa amb una perspectiva del "jo poètic", que caracteritza la maduresa de Carner.

El poema consta de cinc estrofes amb quatre versos i són decasíl·labs. És d'art major i la rima és consonant en els versos senars i assonant en els parells; ABAB CDCD EFEF GHGH IJJI.

Utilitza preguntes retòriques i podriem dir que hi ha el tòpic literari del

"tempus fugit".

Cant IV (Nabí, 1941) Anna

Tal com avui el podem llegir, *Nabí* és un poema en deu cants, d'extensió i estructura desiguals, amb un total de 1.365 versos. La història que s'hi desplega és la del profeta Jonàs, seguint l'esquema amb què la presenten els quatre capítols del llibre homònim de la Bíblia. Al primer capítol, la paraula de Jahvè és adreçada al profeta perquè vagi a predicar a Nínive, però Jonàs fuig, s'embarca i és llençat a mar pels mariners per tal d'apacar la tempesta que Déu els ha enviat; al capítol segon, Jahvè fa que un gran peix engoleixi Jonàs, i aquest, dins el ventre del monstre on passa tres dies i tres nits, eleva una pregària a Déu; al capítol tercer, la paraula de Jahvè és adreçada a Jonàs per segona vegada, i el profeta se'n va a Nínive i hi profetitza la destrucció de la ciutat, però els ninivites i el seu rei es converteixen i Déu els atorga el perdó; per fi, al capítol quart, Jonàs es queixa de la facilitat amb què Jahvè, compadint-se dels homes, ha desmentit les seves profecies apocalíptiques, però Déu l'alliçona per mitjà d'una planta que fa créixer i tot seguit asseca. A grans trets, i amb lleus modificacions que contribueixen abans que res a reforçar la coherència de la història, el contingut dels quatre capítols del llibre de Jonàs és reprès, respectivament, en els cants III, IV, VII i VIII de *Nabí*; en els altres sis cants, Carner amplia la peripècia del protagonista afegint-hi referències al seu passat i a la fugida inicial (cants I i II), dos episodis previs a l'arribada a Nínive (cants V i VI) i dos de posteriors a l'acabament de la missió del profeta (cants IX i X). Amb el tractament que dóna a l'apòleg bíblic i amb les modificacions que introdueix en la història, Carner aconsegueix que aquella "muy venerable leyenda" de sentit manifest (en termes del mateix poeta: "la irònica y dulcísima didáctica del perdón") assumeixi el caràcter colpidor d'un drama autèntic, en què el protagonista descobreix per ell mateix la veritable naturalesa de les forces en conflicte. Així, entre l'inici i el final del poema, hi ha un canvi decisiu en el marc conceptual en què Jonàs es mou: de la concepció d'un Jahvè distant, autoritari i intransigent, pròpia de l'Antic Testament, passa a la idea neotestamentària d'un Déu íntim que no es manifesta sinó en l'amor i en la pietat. Llavors, Jonàs, que ha passat tres dies i tres nits en el ventre d'un peix perquè es negava a seguir profetitzant càstigs que Jahvè no acabava mai de complir, veu finalment redimida la seva experiència en la mesura que li pot atribuir el caràcter de prefiguració de la mort i la resurrecció futures del Crist (amb la qual cosa, per fi, es mostra capaç d'anunciar una profecia certa: la de la vinguda del "primogènit nou").

Cant IV

Ni el pèlag que s'abissa ni el vent ja no em fan nosa.

Mon seny en la fosca reneix.

Ja só dins una gola més negra, millor closa;

i crec, dins el ventre d'un peix.

S'han esvaït, d'una bocada a l'embranchida,

ma petitesa, mon esglai.

Re no em distreu, dubte no m'heu, desig no em crida:

Déu és el meu únic espai.

Vaig, d'una empenta, sota la rel de les muntanyes

o só llençat, d'un cop rabent,

a l'aigua soma: allí va dibuixant llivanyes

l'estel en l'escata batent.

Déu juga. Déu ens tira lluny i mai no ens llença.
Canto son nom amb veu igual,
orb, doblegat, com esperant amb naixença
dins la cavorca sepulcral.

Al manament de Déu neguí les meves passes.
-- Qui et fos -- vaig dir-li -- inconegut! --
Per'xò sóc en les ones, car elles, jamai lasses,
de fer i refer tenen virtut.

Ell en l'abís de tot sement mon cos embarca
perquè hi reneixi per a Ell.
I jo hi só refiat com Noè en la seva Arca
i Moïses en el cistell.

Oh lassos peus, oh mes cansades vagaries,
no m'havau dat sinó dolors.
Sense l'angoixa ni la càrrega dels dies
com el nonat sóc a redós.

I si el meu seny priva de signes il·lusoris,
dins l'impossible visc ardit.
I un dia, en llur follia, els savis hiperboris
diran que aquest peix no ha existit.

(Nabí)

Comentari:

Abans de tot, hem de saber que aquest poema tracta sobre el mite Bíblic de Jonàs. Jonàs, fuig de Javhé, el seu profeta, que va predicar a Nínvè, i Jonàs s'escapà en una barca de mariners. Aquests el van tirar al mar i se'l va menjar un animal marí.

Res no li fa nosa, i ara què està en un lloc tancat i fosc, el fa pensar. No desitja res, ja que Déu està amb ell. Va des de l'arrel de les muntanyes, fins al punt més alt.

Déu està en tot moment i fa que tingui esperança.

Diu que no sap qui és Déu; l'única cosa que sap és què està al mar.

En l'abisme, el seu Déu, hi posa una llavor perquè reneixi; ell hi confia.

Està cansat i es queixa de que li fa mal tot el cos, ja que està en una posició com un nadó dins el ventre de la seva mare.

Diu que si pensa en coses il·lusióaries, serà enganyat i potser es pensen que mai ha existit.

Nabí, és un reflex del caràcter de l'autor. Reflexa la condició d'aquest poeta-profeta d'acord amb la tradició que paral·lelament desenvolupa el postsimbolisme, especialment pel que fa a la idea del poeta com a ésser individualitzat i solitari, triat per una determinada missió, content de ser diferent dels altres i d'estar en un pla superior, però alhora, sotmès als problemes que tot això comporta.

Aquest poema està format per vuit quartets. Fent una cesura, els versos parells són alexandrins i els senars octasil·labs, excepte alguns que són de 7 o 9 síl·labes (senars) o de 13 síl·labes (parells). La rima és consonant i d'art major; ABAB CDCD EFEF GHGH IJIJ KLKL MNMN OPOP.

Podem trobar dues comparacions: "I jo hi só refiat com Noè en la seva Arca i Moïses en el cistell" i "Sense l'angoixa ni la càrrega dels dies com el nonat sóc a redós".

Paraules que no hem entès:

- *Llivanyes: esquerdes*
- *Lasses: cansades*
- *Sement: llavor*
- *Redós: posició del nadó dins el ventre de la mare*

Bèlgica (Llunyania, 1952) Kenia

Bèlgica

Si fossin el meu fat les terres estrangeres,	A
m'agradaria fer-me vell en un país	B
on es filtrés la llum, grisa i groga, en somris,	B
i hi hagués prades amb ulls d'aigua i amb voreres	A
guarnides d'arços, d'oms i de pereres;	A
viure quiet, no mai assenyalat,	C
en una nació de bones gents plegades,	D
com cor vora de cor ciutat vora ciutat,	C
i carrers i fanals avançant per les prades.	D
I cel i núvol, manyacs o cruels,	E
restarien captius en canals d'aigua trèmula,	—
tota desig d'emmirallar els estels.	E

M'agradaria fer-me vell dins una
ciutat amb soldats no gaire de debò,
on tothom s'entendria de música i pintures
o del bell arbre japonès quan treu la flor,
on l'infant i l'obrer no fessin mai tristesa,
on veiéssiu uns dintres de casa aquilots
de pipes, de parlades i d'hospitalitats,

20 amb flors ardents, magnífica sorpresa,
fins en els dies més gebrats.
I tot sovint, vora un portal d'església,
hi hauria, acolorit, un mercat de renom,
amb botí de la mar, amb presents de la terra,
amb molt de tot per a tothom.

Una ciutat on vagaria
de veure, per amor de la malenconia
o per desig de novetat dringant,
cases antigues amb un parc on nien ombres
i moltes cases noves amb jardinets davant.
Hom trobaria savis de moltes de maneres;
i cent paraigües eminents
farien —ai, badats— oficials rengleres
en la inauguració dels monuments.
I tot de sobte, al caire de llargues avingudes,
hi hauria les fagedes, les clapes dels estanys
per a l'amor, la joia, la solitud i els planys.
De molt, desert, de molt, dejú,
viuria enmig dels altres, un poc en cadascú.
Però ningú
no se'n podria témer en fent sa via.
Hom, per atzar, un vell jardí coneixeria,
ben a recer, de brollador ben clar,
amb peixos d'or que hi fan més alegria.
De mi dirien nens amb molles a la mà:
—És el senyor de cada dia.

Tema: Descriu el seu país ideal.

Aquest poema es pot trobar en el llibre Lluanyia de 1952. En aquest poema reflexiona com seria una Catalunya ideal.

Descriu el paisatge, carrers la gent. Després de que Catalunya fos afectada per la guerra, això canviaria la tranquil·litat de Bèlgica. Segueix parlant del paisatge i esmenta el seus sentiments enmig de tothom de viure tot sol, encara que hi sigui acompanyat. Li dóna importància al jardí, el que està arreglat amb un brollador d'aigua amb peixos i el nens s'hi acosten.

L'estructura és de quatre estrofes, versos alexandrins, alguns son decasíl·labs i d'altres octosíl·labs i hi té una rima alterna.

Mètrica

El poema consta de quatre estrofes els versos de les quals són, la majoria, alexandrins excepte alguns que són decasíl·labs o octosílabs.

Parafraseig

El tema principal del poema és el desig de Carner de que Catalunya fós com Bèlgica i poder viure-hi tot el que passa a Bèlgica.

Per una altra banda, és una oda a Bèlgica.

- Primera estrofa

Fa referència i descriu el paisatge, els carrers i la gent.

- Segona estrofa

Catalunya està afectada per la guerra, cosa que canviaria per la tranquil·litat de Bèlgica, esmenta que la gent fós hospitalària i s'entendris per la cultura i per les coses en general i que les coses fòssin autèntiques, de la terra.

- Tercera estrofa

Segueix parlant del paisatge, però també comenta alguns sentiments que possiblement sentiria i que enmig de tothom, viuria sol, pero acompanyat.

- Quarta estrofa

Per acabar li dóna importància al jardí, el qual està arreglat, amb un brollador d'aigua amb peixos i els nens s'hi atansarien.

Cor fidel (Llunyania, 1952). Kenia

Tema: Reflexió sobre la desesperança de la vida i la poesia.

Aquest poema es pot trobar en el llibre de Llunyania de 1952. Parla de la seva mort i el camí que implica en ella. S'imaginava la seva mort sense haver tornat a la seva pàtria.

Sent un dolor molt fort, les coses que abans eren boniques ara ja no ho són. Està en un lloc desconegut, es nega a morir i menys allà, per culpa de ser un exiliat. Ell sap que existeix la mort, i que haurà de morir. La reflexió que hi fa és sobre la vida on ens duu la mort, que ens

porta al pas de la vida eterna, i tenim que tindre fe amb alguna cosa en aquest cas en déu, encara que tard o d'hora tots acabem morint.

L'estructura és de quatre estrofes, de versos alexandrins, decasíl·labs. Amb rima consonant, encadenada i alterna. És un sonet.

L'altre enyor (Llunyania, 1952). Oriol

Aquest poema, escrit després de l'exili de Carner, tracta sobre el seu sentiment de nostàlgia i alhora de pena cap a un país en guerra amb ell mateix.

El poema està format per quatre sonets de versos decasíl·labs amb rima consonant.

En els dos primers sonets el primer i últim vers dels quartets rimen entre ells mentre que el segon i el tercer ho fan entre ells, alhora que en els tercets de tot el poema la rima no canvia ja que sempre rimen els dos primers i el tercer es lliure.

En els dos últims sonets, la rima dels quartets varia, ja que els versos parells rimen entre si, igual que els senars, mentre els tercets segueixen amb la mateixa estructura.

IIIa (Llunyania, 1952). Oriol

Carner torna a fer memòria cap a Catalunya a través d'un altre poema nostàlgic.

Poema compost per 6 estrofes de nou versos d'entre onze i dotze síl·labes cadascun.

Es de rima consonant i està estructurada de la següent forma: ABCBCDDCC-BDBDCECDD I així succesivament.

Arbres (Arbres, 1953) Anna

A un auró (Arbres, 1953) Anna

Si em vaga... (Absència, 1957) Kenia

Tema: Declaració dels seus principis.

Aquest poema es troba al llibre d'Absència 1957, l'època d'exili a Bèlgica. Explica que viurà, si encara li queda vida i serà un supervivent fora de la seva pàtria. Que solament contemplarà, callarà, no es jutjarà i no dirà cap paraula, que la vida és com un camí dur, cruel i absurd, sense poder expressar lo que sent en una societat tancada, sense drets.

L'estructura és de quatre estrofes, de dos versos. És una lírica, expressa els sentiments.

Versos octosíl·labs d'art menor, rima consonant, on rimen els versos parells.

Lleialtat (Absència, 1957). Kenia

Tema: Lleialtat a la pàtria. Temptus Fugit.

Aquest poema es troba al llibre d'Absència 1957, on Espanya estava en la dictadura de Franco i Catalunya li fan la prohibició de l'ús del català.

Expressa un sentiment d'enyorança cap a Catalunya. Ens parla del record llunyà, però que la té present en la seva ment. Té un debat interior que ell té de voler, però no poguer, perd l'esperança i es com si oblidés a Catalunya. Fa una reflexió que ningú el canviarà que ell es català i estima a la seva pàtria.

L'estructura és de 4 estrofes, les dues primeres amb quatre versos i les dues últimes de tres versos, decasíl·labs, és un sonet. Té una rima consonant.

El fènix (Bestiari, 1964) Oriol

Les formigues (Bestiari, 1964). Anna

El més vell del poble (El tomb de l'any, 1966) Kenia

Tema: Declaració de principis.

Aquest poema es troba en l'últim llibre Esperança, que es un autoretrat i un comiat. Amor a la pàtria i a la bandera.

Descriu els seus sentiments, el segueix preocupant el seu destí, la mort cada vegada la veu més a prop d'ell, sap que ell morirà i que no haurà canviat res, que ja han sigut masses els anys que ha esperat i no ho han aconseguit, però sap que encara que es morí, morirà sent fidel a la seva pàtria i a la seva bandera.

L'estructura es de quatre estrofes, és un sonet, amb versos decasíl·labs d'art major, rima consonant i encadenada.